

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

II. De Constitutionibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

dicare, aut occulte docere, credere, vel tenere, quod sacerdos in mortali peccato existens non possit conficere corpus Christi; seu, sic ligatus, non possit soluere vel ligare suos subditos a peccatis; pro hæretico & incredulo habeatur. Quem errorem huius sacri Concilii approbatione damnamus, anathematizamus, & penitus reprobamus; cum sacrae scripturae dicat auctoritas, quod siue bonus, siue malus sit minister, per vtrumque Deus effectum gratiae confert. Non enim, quæ sancta, coinquinari possunt; nec ipsa sacramenta propter hominum malitiam profanari. Vnde sacerdos, quantumcumque pollutus existat, diuina non potest polluere sacramenta, quæ purgatoria cunctarum contagionum existant. Licite ergo a quocumque sacerdote ab ecclesia tolerato diuina mysteria audiantur, & alia recipiantur ecclesiastica sacramenta.

Damnatione simili reprobamus quorundam opinionem erroneam, asserentem, episcopum, presbyterum seu sacerdotem curatum non posse absolueri presbyteros fornicarios a fornicationis reatu propter votum castitatis: Inhibentes, ne quisquam de cetero prædictam opinionem sub pœnis prædictis docere, tenere aut dogmatizare quoquo modo præsumat publice vel occulte.

II.

De Constitutionibus.

Frustra sanctorum decreta Canonum antiquis fuissent ordinata temporibus, si illorum executio negligatur. Hinc est, quod nos Eberhardus Dei & apostolicæ sedis gratia Saltzburgensis ecclesiæ archiepiscopus, apostolicæ sedis legatus, statuta Romanorum pontificum de celebrandis prouincialibus Conciliis & episcopalibus Synodis diligenter cupientes obseruari, ordinamus, quod nostrum prouinciale proximum Concilium a festo sancti Augustini proxime futuro ad annum indicimus publice, & intimamus in hac ciuitate metropolitana nostra Saltzburgensi, per nos, Deo concedente, aut nostros procuratores solenniter celebrandum; nisi ex emergente causa, ut puta, guerra, pestilentia, aut alia, duxerimus locum immutandum. Quam mutationem loci etiam congruo tem-

ANNO
 CHRISTI
 1420.

pore nostris literis intendimus publicare. Ad quod conueniendum exnunc sub pœnis infra scriptis euocamus, citamus & requirimus omnes & singulos nostræ prouinciæ suffraganeos, & alios quoscumque, qui de iure vel consuetudine ad prouinciale Concilium ire tenentur. Statuentes denique pro vltiori Canonum executione, sacro approbante Concilio, vt singuli suffraganei nostræ prouinciæ, qui per annum per seipfos, vel alium, in casu quo legitime non fuerint impediti, omiserint celebrare Synodos episcopales, a pontificali officio, nec non ab omni exercitio iurisdictionis ecclesiasticæ per se vel per alium sint ipso iure suspensi; eorumque iurisdictionis ecclesiasticæ, & illius liberum exercitium ad capitulum seu ecclesiam deuoluatur, & deuoluta persistat; omniaque & singula emolumenta iurisdictionis ad ipsum capitulum pertineant, in publicam ipsius ecclesiæ, non singularium personarum vel officiorum vtilitatem, donec huiusmodi Synodos* congregauerit, conuertenda. Adicientes, quod sub pœna præmissa, omnes & singuli nostræ prouinciæ suffraganei infra hinc & festum sancti Iacobi proxime venturum, suas Synodos in suis diœcesibus studeant celebrare. In quibus de corrigendis excessibus, & reformandis moribus, præsertim in clero, cum Dei timore agatur, visitationes faciant, vel fieri procurent, maxime monasteriorum ordinis sancti Augustini canonicorum regularium, & sancti Benedicti, in certis partibus, heu, nimium collapsorum, iuxta canonicas sanctiones: quod & nos in nostra diœcesi Saltzburgenfi fieri procurabimus, vt exhibeamus nos nostris fratribus in exemplum. Si vero dicto tempore suspensionis durante, suffraganei nostri, vel alter eorumdem exercitio dictæ iurisdictionis ecclesiasticæ per se vel per alium se immiscuerit, aut capitulum * contra præmissa impediuerit, ipso facto sententiam excommunicationis incurrat. Quod si per annum alium integrum suffraganei nostræ prouinciæ Concilium synodale conuocare seu celebrare neglexerint: (quia crescente contumacia crescere debet & pœna) contra * dictos temerarios violatores Canonum & nostrarum constitutionum sequenti prouinciali Concilio, aut Concilio generali, si illud celebrari contigerit, de remedio prouidea-

* aggregauerint,

* circa prædicta

* tales

tur opportuno, iuxta canonicas sanctiones. Suffraganei vero nostri, & alii, qui de iure vel consuetudine ad provinciale Concilium ire tenentur, nisi congruo se tempore personaliter presentauerint, excommunicationis sententiam incurrant ipso facto, nisi tali necessitate & impedimento legitimo praepediti fuerint; extunc per procuratores suos legitimos comparere teneantur sub poena praedicta. Durentque Concilia provincialia per duodecim; & episcopales Synodi per tres dies; nisi agendorum exigentia prolixius aut praecisius tempus exposcat.

Insuper sacro approbante Concilio ordinamus, ut omnes & singuli nostri suffraganei in proximis ipsorum Synodis per singulas dioeceses, prout & nos in nostra proxima Synodo Saltzburgenfi ordinabimus sub poena suspensionis a pontificali officio, studeant personas idoneas, probas videlicet & honestas, in testes publicos siue synodales ordinare, qui per totum annum simpliciter & de plano absque vlla iurisdictione solícite inuestigent, quae correctione & reformatione sint digna; & ea fideliter referant ad provinciale Concilium aut Synodum episcopalem, ut correctione digna animaduersione congrua puniantur.

Ad reformationem quoque ordinum sancti Augustini canonicorum regularium, & sancti Benedicti nostrae provinciae, cura officii pastoralis attendentes, sacro approbante Concilio, ordinamus praesidentes capitulis antedictis, videlicet de ordine sancti Augustini canonicorum regularium*, dominum praepositum metropolitanae ecclesiae Saltzburgenfis, monasterii beatae Mariae virginis Nuiburgae Patauiensis dioecesis praepositos; de ordine vero sancti Benedicti religiosos monasterii sancti Petri ciuitatis Saltzburgenfis, & in Nidernaltach Patauiensis dioecesis abbates: quibus plenam concedimus potestatem citandi & euocandi, per censuras etiam ecclesiasticas, omnes & singulos abbates, praepositos, priores, & quoscumque alios ordinum praedictorum, qui ad capitula ipsorum provincialia consueuerunt conuocari, aut de iure vocari debebunt. Super quibus ipsis decernimus per cancellariam nostram fieri literas opportunas, qui in euentum negligentiae episcoporum, suffraganeorum nostrorum, si suas Synodos non celebrauerint in termino superius* ex-

ANNO
CHRISTI
1488.

* domi-
nos, 77.
Eini.

* M. S. ex-
presso.

ANNO
 CHRISTI
 1420.

presso, & emendanda & corrigenda in omnibus & singulis monasteriis ordinum prædictorum nostræ prouinciæ non correxerint & emendauerint diligenter, teneantur singuli suum capitulum prouinciale in loco apto suorum monasteriorum, in festo sancti Michaelis proxime futuro, conuocare & celebrare, ibique agere de reformatione ordinum & monasteriorum iuxta institutiones dictorum ordinum, & canonicas sanctiones: iure tamen ordinario- rum in omnibus semper saluo. Dictaque capitula prouincialia prædictorum ordinum de triennio in triennium per prædictos ordines districte præcipimus in nostra prouincia celebrari. In casu etiam diligentia, quo nostri suffraganei etiam suas Synodos celebrauerint, fecerintque diligentiam suam pro reformatione ordinum præfatorum, nihilo minus tamen volumus & ordinamus, ac districte præcipimus, vt præfidentes superius nominati debeant & teneantur de triennio in triennium, incipiendo a fine præsentis Concilii, sua capitula celebrare: liberumque sit præfidentibus sæpe dictis terminum præfatum pro suis celebrandis capitulis præuenire.

Ordinamus denique, sacro approbante Concilio, & in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipimus & mandamus omnibus & singulis abbatibus, abbatissis, præpositis, prioribus, priorillis, & aliis, quibus cura & administratio monasteriorum vtriusque sexus dictorum ordinum nostræ prouinciæ est commissa; quatenus infra hinc & festum Pentecostes proxime futurum, debitum pastoralis officii sui diligenter impendant, ipsos præcipue ad tria substantialia ordinis, videlicet proprietatis abdicati- onem, obedientiæ exhibitionem, & castitatis obseruationem reducendo, prohibendo * congressus sine causa rationabili, & ingressum personarum suspectarum: ac obseruent, & a suis subditis faciant obseruari, vt diuinum officium diurnum pariter & nocturnum deuote iuxta regulas dictorum ordinum celebretur. In aliis vero quæ reformationem monasteriorum & ordinum præfatorum respiciunt, se tales ostendant, quod nobis & suffraganeis nostris ipsos visitantibus, de diligentia quaminuenimus, debent merito commendari: scituri, quod si in præmissis, aut eorum aliquo negligentes extiterint,

* egres-
 sus

aut aliqui ex subditis præmissorum rebelles & inobedientes inuenti fuerint, contra tales per nos & nostros suffraganeos ad pœnas grauiores procedemus iuxta canonicas sanctiones.

ANNO
CHRISTI
1440.

III.

De consuetudine.

Consuetudines quæ grauamen ecclesiis inducere * de-^{* dino-} monstrantur, inualidas publicamus, locorum ordinariis, ^{scuntur.} vt in omnem euentum eis resistent, firmiter iniungentes.

IV.

De renuntiationibus.

Nullus ecclesiam, vel beneficium ecclesiasticum dimittere vel recipere præsumat sine sui superioris auctoritate; quod sub pœna excommunicationis vel suspensionis omnibus firmiter inhibemus.

V.

De scrutinio.

Statuimus, quod nullus ad examen per sacrorum ordinum susceptionem aliquatenus admittatur, nisi recenter confessus fuerit omnia sua delicta idoneo sacerdoti. Et quia pauci sunt, qui sua delicta cum sequelis eorum intelligant, per districtum informatorem debet instrui ordinandus, an expediat sibi ordinari, an vero † irregularitatis alicuius prætextu ei potius sit abstinendum.

† id est, finis alicuius præui & minus recti, & legitimi.

Item quod nullus admittatur ordinandus vel promouendus ad ordinem super vicaria, (* nisi sit perpetua vicaria) a qua non possit ad inordinatum placitum amoueri.

* hac præsententia clausula in manus scriptoribus deest.

Statuimus insuper ad terrorem malefactorum, vt omnes episcopi prouinciæ Saltzburgensis, ac eorum vicarii, quando volunt & debent suis temporibus ordines celebrare, committant expresse examinadoribus clericorum ordinandorum sub anathematis interminatione, vt inter cetera perquirenda, fideli diligentia perquirant, sub obtentu honoris percipiendi a singulis ordinandis, vt si patres, aui, aut progenitores eorum, vsque ad quartam lineam ascendentem, captiuauerint, captiuatum detinuerint, occiderint, aut mutilarint temere